

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Надія ДРОБИК

» 2026 року

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ**

**здобувачів вищої освіти другого (магістерського)
рівня вищої освіти**

**освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта»
спеціальності А2 Дошкільна освіта,**

галузі знань А Освіта

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», спеціальності А2 Дошкільна освіта, галузі знань А Освіта, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник програми: Олександра **ЯНКОВИЧ**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти.

СХВАЛЕНО:

Наскрізну програму практичної підготовки схвалено на засіданні кафедри дошкільної освіти

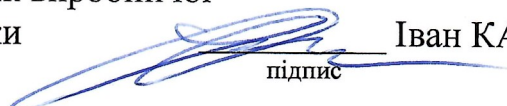
Протокол № 1 від 01 вересня 2026 року.

В. о. завідувача кафедри

Ольга ТУРКО

ПОГОДЖЕНО:

Керівник виробничої
практики

Іван КАПЛУН

підпис

«01» вересня 2026 року

© ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2026

© ТНПУ О. І. Янкович, 2026

З М І С Т

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ А ОСВІТА, СПЕЦІАЛЬНОСТІ А2 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА..... 3

- 1. 1. Мета і завдання практичної підготовки..... 3
- 1. 2. Компетентності і програмні результати навчання..... 6
- 1. 3. Види практик і їх параметри (терміни, тривалість) 10
- 1. 4. Бази практик 10
- 1. 5. Форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей за результатами проходження практики 12
- 1. 6. Критерії і шкала оцінювання результатів практики 12
- 1. 7. Методичне забезпечення практики 16

II. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА» 17

- 2.1. Зміст педагогічної (організаційно-методичної практики) в закладах дошкільної освіти..... 17
- 2.2. Зміст педагогічної (переддипломної) практики... 20
- Список рекомендованої літератури22

1.1. Мета і завдання практичної підготовки

Педагогічна практика майбутніх фахівців дошкільної освіти є невід'ємним компонентом їх якісної підготовки, однією із основних форм організації освітнього процесу, забезпечує здобуття здобувачами практичних умінь та навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю. Це нормативний компонент освітньо-професійної програми.

Освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань А «Освіта» спеціальності А2 «Дошкільна освіта» Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка передбачено проходження педагогічних (організаційно-методичної та переддипломної) практик в закладах дошкільної освіти.

Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою дошкільної освіти, оскільки відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь здобувачів другого (магістерського) рівня, що зумовлює формування у них готовності до професійної діяльності. Педагогічна практика базується на компетентностях, сформованих у студентів у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін, методик формування у дошкільників ключових компетентностей, менеджменту в дошкільній освіті, методичного супроводу освітньої діяльності в ЗДО, інших навчальних дисциплін. Вона вказує на рівень глибокого та усвідомленого засвоєння здобувачами знань актуальних проблем дошкільної освіти, психолого-педагогічної підтримки особистісного розвитку дитини, методичної роботи в ЗДО, оволодіння практичними вміннями та навичками.

Педагогічна практика є необхідним етапом підготовки здобувачів освіти до науково-дослідної та інноваційної діяльності: розвиваються дослідницькі вміння та навички студентів, поглиблюється методологічна культура, забезпечується підготовка до написання магістерської роботи.

Педагогічні практики у ЗДО проводяться в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності.

Мета педагогічної (організаційно-методичної) практики в закладах дошкільної освіти: формування готовності здобувачів магістерського рівня до самостійної організаційно-методичної, управлінської та науково-педагогічної діяльності в закладах дошкільної освіти (ЗДО).

Метою педагогічної (переддипломної) практики є поглиблення та інтеграція набутих компетентностей здобувачів ступеня «магістр» для самостійного розв'язання складних дослідницьких, управлінських та методичних завдань у сфері дошкільної освіти, а також здійснення наукової та інноваційної діяльності (збір, аналіз та апробація емпіричного матеріалу) для підготовки кваліфікаційної роботи.

Завдання педагогічної практики:

- ознайомлення з базою практики (закладом дошкільної освіти), керівництвом ЗДО, педагогічним персоналом, організацією освітньо-розвивального інклюзивного середовища, дотриманням вимог санітарного гелементу, безпеки життєдіяльності. Визначення стану укомплектування дошкільного закладу дітьми, кадрами; вивчення режиму роботи закладу;

- складання та узгодження з директором ЗДО індивідуального плану проходження практики;

- опрацювання нормативно-правової бази функціонування ЗДО. Аналіз концептуальних засад, цілей, завдань, принципів функціонування дошкільної освіти в Україні; вивчення й аналіз установчих та організаційних документів закладу дошкільної освіти;

- студіювання планування організаційно-педагогічних заходів у ЗДО та роботи у різних вікових групах; забезпечення умов для навчання і виховання дітей; особливостей соціальної адаптації здобувачів із особливими освітніми потребами;

- вивчення посадової інструкції та документації директора ЗДО. Спостереження за роботою директора, складання циклограми його робочого дня;

- знайомство з вихователем-методистом ЗДО, його посадовою інструкцією та документацією; студіювання сучасних ефективних форм методичної роботи у ЗДО;

- виконання обов'язків вихователя, вихователя-методиста, директора ЗДО (ознайомлення з фінансово-господарською діяльністю директора ЗДО, медичним супроводом дітей у ЗДО, організацією харчування; ознайомлення з системою організації освітнього процесу у ЗДО; проведення занять, ігор, свят, упровадження інновацій та інноваційних форм роботи);

- вивчення досвіду взаємодії керівництва ЗДО з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти;

- ознайомлення з формами роботи з батьками та здійснення взаємодії з родинами дошкільників;

- здійснення психолого-педагогічного керівництва індивідуальним розвитком особистості дитини;

- ознайомлення з системою контролю за якістю освітнього процесу у ЗДО; дотримання систематичності контролю за якістю та результатами освітньої діяльності;

- виготовлення засобів освітнього процесу в ЗДО;

- виконання науково-дослідної роботи (проведення констатувального та формульального експериментів), презентації результатів кваліфікаційної роботи;

- визначення цілей та завдань професійного зростання, критичне

оцінювання власної педагогічної діяльності, формування та реалізація індивідуальної траєкторії самоосвіти задля підвищення своєї кваліфікації та конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;

• ведення педагогічного щоденника, аналіз своєї педагогічної діяльності, підготовка письмового звіту про проходження педагогічної практики; завершення виконання магістерського дослідження, підготовка звітної документації з практики.

1.2. Компетентності і програмні результати навчання

Основні результати навчання та компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», які формуються під час педагогічних практик:

Формування програмних компетентностей

Програмні компетентності
Педагогічна (організаційно-методична) практика в закладах дошкільної освіти
Інтегральна компетентність Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності (ЗК) ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-5. Здатність працювати в команді. ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Спеціальні (фахові) компетентності СК -1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

СК-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

СК-12. Здатність здійснювати партнерську взаємодію із освітніми закладами щодо впровадження інноваційних підходів до організації сучасного розвивального середовища в закладах дошкільної освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН 2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

ПРН 5. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПРН 7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 9. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН 10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН 11. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН 12. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

ПРН 14. Визначати цілі та завдання професійного зростання, критично оцінювати власну педагогічну діяльність, формувати та реалізовувати індивідуальну траєкторію самоосвіти, підвищуючи свою кваліфікацію та конкурентоспроможність на сучасному ринку праці.

Педагогічна (переддипломна) практика

Інтегральна компетентність.

Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

СК-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці

СК-10. Здатність до усної та письмової комунікації державною та іноземними мовами, презентації власних наукових досліджень відповідно до мовних вимог оформлення результатів наукової роботи.

СК-11. Здатність упроваджувати інтегрований підхід до формування компетентностей дошкільників у різних видах діяльності за освітніми напрямками відповідно до державного стандарту.

СК-12. Здатність здійснювати партнерську взаємодію із освітніми закладами щодо впровадження інноваційних підходів до організації сучасного розвивального середовища в закладах дошкільної освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні

ПРН 2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

ПРН 4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН 6 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН 7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН 8 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН 10 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 13 Володіти вміннями письмової та усної комунікації державної та іноземними мовами в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів досліджень.

ПРН 14. Визначати цілі та завдання професійного зростання, критично оцінювати власну педагогічну діяльність, формувати та реалізовувати індивідуальну траєкторію самоосвіти, підвищуючи свою кваліфікацію та конкурентоспроможність на сучасному ринку праці.

1.3. ВИДИ ТА ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК

Шифр	Назва практики	Семестр	Кредити	Тижні	Вид контролю
ОК 12	Педагогічна (організаційно-методична практика) в закладах дошкільної освіти	2	6	4 тижні	залік
ОК 13	Педагогічна (переддипломна) практика	3	12	9 тижнів	залік (диференційований)
Усього			18		

1.4. Бази практик

№ за/п	Назва практики	Бази практики
1.	Педагогічна (організаційно-методична практика) в закладах дошкільної освіти	Заклади дошкільної освіти України та зарубіжних країн, які уклали угоди з ТНПУ імені Володимира Гнатюка
2.	Педагогічна (переддипломна) практика	Заклади дошкільної освіти України та зарубіжних країн, які уклали угоди з ТНПУ імені Володимира Гнатюка

Організація практичної підготовки

Організація педагогічної практики здійснюється відповідно до вимог нормативних документів (Положення про організацію та проведення практик, навчальних планів, програм різних видів практики та ін.) з урахуванням принципу систематичності і безперервності у взаємозв'язку з теоретичним навчанням. Упродовж практики студент реалізує функції вихователя, вихователя-методиста, директора ЗДО.

Перед виходом студентів на педагогічну практику проводиться настановча конференція, на якій їх ознайомлюють з метою і завданнями педагогічної практики, її особливостями, вимогами до оформлення документації, графіком консультацій викладачів; кафедр в базових ЗДО та в університеті, наказом про розподіл студентів у заклади дошкільної освіти для проходження практики.

Під час практики студенти повинні ознайомитися з основними функціями педагогічної діяльності вихователя, вихователя-методиста, директора ЗДО, спостерігати і аналізувати їх діяльність. Студенти мають змогу реалізувати отримані під час освітнього процесу фахові та психолого-педагогічні знання і вміння.

Програма практики передбачає формування методологічної культури майбутніх вихователів, яка втілюється у володінні системою методів і технологій освітнього процесу в ЗДО.

Педагогічна практика має за кінцеву мету спрямувати студентів на творчий пошук та самовдосконалення на шляху до оволодіння високим рівнем професіоналізму, здатність виконувати науково-дослідну роботу.

Тривалість робочого часу студентів-практикантів регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає для студентів-практикантів віком від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень.

Поточний контроль за проходженням практики здійснює керівник практики та викладачі кафедри – фахівці з базових методик. Основними формами поточного контролю є відвідування занять студентів, заходів, які вони проводять, аналіз та оцінювання роботи студентів, надання методичних рекомендацій (під час офлайн, онлайн та змішаної форми навчання).

Підведення підсумків практик

По завершенні практики проводяться підсумкові заходи з різних видів, включаючи звітні зустрічі в базових ЗДО та підсумкові конференції в Університеті.

Підсумковий контроль та оцінювання проводиться за результатами аналізу звітної документації студентів (індивідуальний звіт) та їхньої участі у підсумковій конференції (групові звіти).

Звітну документацію студенти зобов'язані подати на кафедру в оголошений на настановній конференції термін, але не пізніше ніж через 10 днів після завершення педагогічної практики.

Методист кафедри психолого-педагогічного циклу перевіряє наявність усіх документів згідно з переліком. При оцінюванні практики також ураховується: сумлінне виконання студентом вимог програми педагогічної практики, обов'язків студента-практиканта; дотримання студентом правил внутрішнього розпорядку закладу освіти; відсутність зауважень дисциплінарного характеру; вчасне подання звітної документації з педагогічної практики; участь у проведенні підсумкової конференції.

Підсумкова конференція з практики проводиться відповідно до дати, визначеної наказом, як правило, через тиждень після завершення практики. У підсумковій конференції беруть участь керівники педагогічної практики, методисти, педагогічні працівники ЗДО, студенти. Присутність студентів-практикантів та методистів на конференції є обов'язковою.

На підсумкових конференціях студенти за допомогою мультимедійних технологій, презентують базові ЗДО, розповідають про проходження практики та свої знахідки в процесі оволодіння педагогічною майстерністю; роблять виставки стіннівок, відеоматеріалів та інше. Під час проведення підсумкової конференції порушуються проблеми, пов'язані з рівнем готовності студентів курсу виконувати професійні обов'язки вихователя, вихователя-методиста та директора ЗДО.

Для студентів **заочної форми навчання** настановча та звітна конференції проводяться під час заліково-екзаменаційних сесій.

Студентам, які мають стаж практичної роботи за фахом підготовки, за рішенням кафедри на підставі атестації може бути зарахована практика за фахом підготовки. Для цього студент до початку відповідного семестру подає на кафедру довідку з місця роботи та позитивну характеристику керівника установи.

Студенти, які не працюють за фахом освіти, проходять практику без відриву від виробництва індивідуально за місцем проживання. Про місце проходження практики студент повинен проінформувати кафедру до початку відповідного семестру. Лист керівника установи про можливість прийняття студента на практику направляється декану факультету.

1.5. Форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей за результатами проходження практики

№ за/п	Назва практики	Форма контролю
1.	Педагогічна (організаційно-методична) практика	Залік
2.	Педагогічна (переддипломна) практика	Диференційований залік

1.6. Критерії і шкала оцінювання результатів практики

Педагогічна практика зі спеціальності А2 «Дошкільна освіта»

При оцінюванні педагогічної практики враховуються такі **показники**:

- організованість і дисциплінованість практиканта під час проходження педагогічної практики;
- ініціатива і творчість, виявлені в період проходження практики на різних ділянках роботи;
- якість навчальної роботи (проведення занять);
- якість виховної роботи з групою і окремими дошкільниками;
- якість науково-дослідної роботи, виконаної під час педпрактики і оформленої у вигляді матеріалів кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- якість оформлення документації з педпрактики;
- своєчасність здачі документації.

Критерії оцінювання роботи студентів під час педагогічної (організаційно-методичної) практики в закладах дошкільної освіти

Оцінку «зараховано» А (90-100) студент отримує в тому випадку, коли організаційна та методична робота проведена на високому рівні. Виконано повний обсяг завдань програми педагогічної практики та індивідуального плану.

Успішна презентація роботи у ЗДО та звітної документації з використанням фото та інших матеріалів. Високий рівень включення в управлінську діяльність директора ЗДО, роботу методиста; творче ставлення до підготовки і проведення методичної роботи в ЗДО, креативний підхід до проведення занять, організації роботи з батьками. Грамотно, згідно зі встановленими вимогами, оформлено конспекти усіх залікових форм роботи у закладі, здійснено компетентний самоаналіз роботи студента під час практики тощо. Щоденник практиканта комплексно відображає його діяльність під час практики; звіт містить самооцінку та самоаналіз діяльності. Характеристика свідчить про високий рівень досягнутих результатів, дисциплінованість та організованість студента, активність, старанність тощо. Уся звітна документація вчасно здана на перевірку, охайно і грамотно оформлена. Захист практики на підсумковій конференції супроводжується презентацією з фотододатками, аргументацією досягнутих результатів.

Оцінку «зараховано» В (85-89) студент-практикант отримує за умови, коли виконав повний обсяг завдань програми педагогічної практики. Активне включення в педагогічну роботу ЗДО, організаційна, методична робота проведена на високому рівні, конспекти залікових форм роботи належно оформлені й доповнюються самоаналізом. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики, вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються незначні недоліки. Характеристика свідчить про високий рівень досягнутих результатів. У наявності є всі матеріали звітної документації, творчі матеріали оформлені на достатньому рівні. Захист практики супроводжується презентацією з фотододатками, аргументацією досягнутих результатів.

Оцінку «зараховано» С (75-84) студент-практикант отримує за умови, коли виконав повний обсяг завдань програми педагогічної практики. Активне включення в педагогічну роботу ЗДО, організаційна, методична, освітня робота проведена на високому й достатньому рівнях, конспекти належно оформлені й доповнюються самоаналізом. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, у характеристиці з бази практики робота студента оцінена на «добре», вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються недоліки. Характеристика свідчить про високий і достатній рівень досягнутих результатів. У наявності є всі матеріали звітної документації, презентація звіту та творчих матеріалів оформлена на достатньому рівні. Захист практики супроводжується презентацією з фотододатками,

Оцінку «зараховано» D (65-74) отримує студент, організаційно-методична та освітня робота якого оцінені переважно на «задовільно», хоча окремі види роботи оцінені на «добре». Виконано обсяг завдань педагогічної практики та індивідуального плану на задовільному та достатньому рівні, що засвідчується характеристикою, складеною на студента-практиканта. Проте потребують суттєвого доопрацювання аспекти самоаналізу та рефлексії студента під час практики, наявні суттєві помилки у оформленні документації практики. Нечітка презентація звіту та звітної документації, яка може бути доопрацьована.

Оцінку «зараховано» E (60-64) отримує студент, організаційно-

методична та освітня робота якого оцінені на «задовільно». Виконано обсяг завдань педагогічної практики та індивідуального плану на задовільному рівні. Проте потребують суттєвого доопрацювання аспекти самоаналізу та рефлексії студента під час практики, наявні суттєві помилки у оформленні документації практики. Нечітка презентація звіту та звітної документації.

Якщо за відведений для проходження педагогічної організаційно-методичної практики час не виконано обсяг завдань програми практики та індивідуального плану, виявлено відсутність інтересу студента-практиканта до включення в організаційно-методичну та освітню роботу ЗДО, звітну документацію не представлено на кафедру, проходження практики **оцінюється «незараховано» (1-59)**. Не складена практика є академічною заборгованістю. Рішенням ради факультету студентові призначається повторне проходження практики.

Форма контролю педагогічної (організаційно-методичної) практики:
залік.

Критерії оцінювання роботи студентів під час педагогічної (переддипломної) практики

Оцінку «відмінно» А (90-100) студент отримує в тому випадку, коли науково-дослідна, інноваційна та освітня робота проведена на високому рівні. Виконано повний обсяг завдань програми педагогічної практики та індивідуального плану. Успішна презентація науково-дослідної та інноваційної роботи у ЗДО та звітної документації з використанням фото та інших матеріалів. Апробація результатів дослідження на науково-практичних конференціях підкріплена тезами або текстом виступу. Творче ставлення до підготовки і проведення занять, інших форм роботи в ЗДО, роботи з батьками. Грамотно, згідно зі встановленими вимогами, оформлено конспекти занять та інших форм роботи у закладі. Щоденник практиканта комплексно відображає його діяльність під час практики; звіт містить самооцінку та самоаналіз діяльності. Характеристика свідчить про наявність наукового потенціалу, високий рівень досягнутих результатів дисциплінованість та організованість студента, активність, старанність тощо. Уся звітна документація вчасно здана на перевірку, охайно і грамотно оформлена.

Захист практики на підсумковій конференції супроводжується презентацією з фотододатками, аргументацією досягнутих результатів.

Оцінку «добре» В (85-89) студент-практикант отримує за умови, коли виконав повний обсяг завдань програми педагогічної практики. Науково-дослідна, інноваційна та освітня робота проведена на високому й достатньому рівнях. Є апробація результатів дослідження. Конспекти належно оформлені й доповнюються самоаналізом. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики (оцінка науково-дослідної та інноваційної діяльності – «відмінно» та «добре»), вчасно подана на перевірку документація. У наявності є всі матеріали звітної документації; презентація звіту та творчих матеріалів, які оформлені на високому рівні. Захист практики на підсумковій конференції супроводжується презентацією з фотододатками, аргументацією

досягнутих результатів.

Оцінку «добре» С (75-84) студент-практикант отримує за умови, коли виконав повний обсяг завдань програми педагогічної практики. Науково-дослідна, інноваційна та освітня робота проведена на достатньому рівні. Є апробація результатів дослідження. Конспекти належно оформлені й доповнюються самоаналізом. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики (оцінка науково-дослідної та інноваційної діяльності «добре»), вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються незначні недоліки. У наявності є всі матеріали звітної документації; презентація звіту та творчих матеріалів, які оформлені на достатньому рівні. Захист практики на підсумковій конференції супроводжується презентацією з фотододатками.

Оцінку «задовільно» D (65-74) отримує студент, науково-дослідна, інноваційна та освітня робота якого оцінені переважною більшістю оцінок «задовільно». Виконано обсяг завдань педагогічної практики та індивідуального плану. Оцінка науково-дослідної, освітньої та інноваційної діяльності у ЗДО на достатньому та задовільному рівнях. Студент проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо ініціативний та самостійний.

Наявні помилки у оформленні документації практики, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки згідно з вказівками керівника практики. Нечітка презентація звіту та звітної документації, яка може бути доопрацьована. Потребує повнішого викладу та аргументації позицій захист педагогічної практики.

Оцінку «задовільно» E (60-64) отримує студент, науково-дослідна, інноваційна та освітня робота якого оцінені переважною більшістю оцінок «задовільно». Виконано обсяг завдань педагогічної практики та індивідуального плану. Оцінка науково-дослідної та інноваційної діяльності у ЗДО – «задовільно». Необхідної ініціативи, організованості і старанності практикант не проявляв. Наявні суттєві помилки у оформленні документації практики. Нечітка презентація звіту та звітної документації, яка може бути доопрацьована.

Якщо за відведений для проходження педагогічної (переддипломної) практики час не виконано обсяг завдань програми практики та індивідуального плану, виявлено відсутність інтересу студента-практиканта до включення в науково-дослідну, інноваційну та освітню роботу ЗДО, звітну документацію не представлено на кафедру, проходження практики **оцінюється «незадовільно» (1-59)**. Не складена практика є академічною заборгованістю. Рішенням ради факультету студент не допускається до захисту магістерської роботи.

Якщо за відведений для проходження педагогічної (переддипломної) практики час не виконано обсяг завдань програми практики та індивідуального плану, виявлено відсутність інтересу студента-практиканта до включення в науково-дослідну, інноваційну та освітню роботу ЗДО, звітну документацію не представлено на кафедру, проходження практики **оцінюється «незадовільно» (1-59)**. Не складена практика є академічною заборгованістю. Рішенням ради факультету студент не допускається до захисту магістерської роботи.

Форми контролю

Форма підсумкового контролю – залік.

Форма підсумкового контролю педагогічної (переддипломної практики) – диференційований залік

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
85–89	B	добре	
75–84	C		
64–74	D	задовільно	
60–64	E		
0–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

1.7. Методичне забезпечення практики

1. Нормативно-правова база розвитку дошкільної освіти.
2. Навчально-методичні посібники (методичні рекомендації)..
3. Робочі програми практик.

II. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

2.1. Зміст педагогічної (організаційно-методичної) практики в закладах дошкільної освіти

Зміст організаційно-методичної практики в закладі дошкільної освіти передбачає виконання практикантом таких видів діяльності:

1. Вивчення й аналіз системи управління функціонуванням закладу дошкільної освіти, професійної діяльності директора – стратегічного планування розвитку закладу, його фінансування, медичного супроводу та організації харчування, забезпечення безпеки життєдіяльності у ЗДО, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців і батьками.

2. Комплексне вивчення системи організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та моніторинг її якості. Ознайомлення з організаційно-методичною роботою у ЗДО та її проведення.

3. Самостійне виконання практикантом (здобувачем освіти) обов'язків вихователя-методиста: підготовка конспекту методичного заходу для педагогічних працівників ЗДО із застосуванням інноваційних технологій та його проведення; контроль за організацією різних форм освітньої роботи.

4. Практичне застосування набутих теоретичних знань та навичок у роботі з батьками – самостійна підготовка інтерактивної форми роботи з батьками дошкільників.

5. Підсумок проходження педагогічної практики у ЗДО — захист звіту.

Практика складається з трьох етапів: ознайомлювального, основного та підсумкового.

Ознайомлювальний етап.

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти функціонування закладу дошкільної освіти

Тема 1. Особливості функціонування ЗДО.

Знайомство з керівником ЗДО та базою практики.

Складання та узгодження з директором ЗДО індивідуального плану проходження практики. Проходження інструктажу з техніки безпеки.

Вивчення нормативно-правової бази функціонування ЗДО. Аналіз концептуальних засад, цілей, завдань, принципів функціонування дошкільної освіти в Україні. Опрацювання «Методичних рекомендацій з організації освітнього процесу в ЗДО».

Вивчення й аналіз установчих та організаційних документів закладу дошкільної освіти (Ліцензії на право провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, Статуту, Стратегії (або концепції, програми) розвитку ЗДО), веб-сайту ЗДО. Визначення стану укомплектування дошкільного закладу дітьми,

кадрами: штатний розпис (назви посад (директор, методист, психолог тощо) та чисельність персоналу, їх основні обов'язки); кількість вікових груп, їх наповнюваність; режим роботи закладу).

Студіювання історії ЗДО, виявлення перспективних ідей.

Тема 2. Організація освітньо-розвивального середовища в ЗДО. Принципи його побудови. Вибір програм навчання та виховання дітей. Планування організаційно-педагогічних заходів у ЗДО та роботи у різних вікових групах. Забезпечення умов для навчання і виховання дітей. Соціальна адаптація здобувачів з особливими освітніми потребами. Систематичність контролю за якістю та результатами освітньої діяльності. Вивчення особливостей планування гурткової роботи у ЗДО, аналіз документації гурткової роботи (кількість гуртків, їх напрямки, критерії відбору, плани та результати роботи гуртків), спостереження за специфікою організації гурткової роботи.

Тема 3. Матеріально-технічна база закладу. Ділянка ЗДО, обладнання ділянки, розміщення групових і спортивного майданчиків, господарських споруд, озеленення тощо. Обладнання приміщень, їх використання згідно призначення. Маркування, зберігання та облік інвентарю, доцільність його розміщення. Укомплектованість закладу посібниками, обладнанням та інвентарем відповідно до норм, стендова політика дошкільного навчального закладу, наявність інформаційних куточків, їх зміст, наповнення, дизайн, електронні інформаційні ресурси ЗДО (сайт, документообіг).

Основний етап.

Змістовий модуль 2. Система управління в ЗДО.

Тема 4. Обов'язки і документація директора ЗДО.

Вивчення посадової інструкції та документації директора ЗДО. Спостереження за роботою директора, складання циклограми його робочого дня.

Тема 5. Фінансування ЗДО. Ознайомлення з кошторисом дошкільного закладу, джерелами його наповнення — бюджетними та позабюджетними. Аналіз ефективності заходів ЗДО щодо залучення додаткових джерел фінансування (благодійної допомоги, додаткових освітніх послуг тощо), фандрайзингової діяльності закладу.

Тема 6. Медичний супровід дітей у ЗДО. Знайомство з медичним персоналом ЗДО, його посадовими інструкціями та документацією, оснащеністю медичного кабінету. Спостереження за діяльністю медичних працівників дошкільного закладу, складання циклограми їхнього робочого дня. Визначення специфіки діяльності медичного персоналу ЗДО під час карантину. Аналіз ролі сестри медичної у проведенні медико-педагогічного контролю за організацією освітнього процесу. Визначення ролі керівника в організації ефективного медичного супроводу дітей у ЗДО.

Тема 7. Організація харчування у ЗДО. Аналіз обладнання харчоблоку ЗДО

та режиму його роботи; системи роботи працівників дошкільного закладу (сестри медичної, комірника або завідувача господарством, кухарів, керівника ЗДО) щодо організації та контролю за харчуванням. Знайомство із завідувачем господарством ЗДО, його посадовою інструкцією та документацією. Спостереження за роботою завгоспа, складання циклограми його робочого дня.

Тема 8. Створення безпечних умов функціонування ЗДО. Вивчення системи роботи та документації ЗДО з охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної та техногенної безпеки, запобігання булінгу. Аналіз порядку проведення інструктажів та контролів за їх виконанням. Визначення ролі керівника ЗДО у створенні безпечних умов функціонування закладу. Участь у поліпшенні умов перебування в сховищі відповідно до структури культури безпеки.

Тема 9. Вивчення досвіду взаємодії керівництва ЗДО з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів. Проведення атестації та підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Форми роботи з батьками. Діяльність батьківського комітету, інформаційні стенди для батьків.

Змістовий модуль 3. Організація методичної роботи в ЗДО.

Тема 10. Ознайомлення з методичною роботою та системою організації освітнього процесу у ЗДО. Знайомство з вихователем-методистом ЗДО, його посадовою інструкцією та документацією. Спостереження за роботою вихователя-методиста, складання циклограми його робочого дня. Вивчення й аналіз якісного складу педагогічних кадрів у ЗДО, документів закладу дошкільної освіти щодо організації освітнього процесу в ньому (Освітня програма, План роботи ЗДО на рік, аналізу стану й результатів освітньої та методичної роботи в дошкільному закладі за попередній навчальний рік – за Планом роботи ЗДО).

Тема 11. Сучасні ефективні форми методичної роботи у ЗДО. Аналіз доцільності використання різноманітних форм і методів методичної роботи у ЗДО (за планом роботи вихователя-методиста). Підготовка та проведення практикантом методичного заходу (консультація, семінар тощо) із застосуванням інноваційних технологій за планом вихователя-методиста для педагогічних працівників ЗДО. Складання самоаналізу проведеного заходу.

Тема 12. Методичний кабінет ЗДО. Аналіз наповнення методичного кабінету (МК) ЗДО — відповідно до нормативних документів. Аналіз інформаційно-методичного стенду; анотації на освітні програми ЗДО (назва, фото рік видання, колектив авторів, розділи, для якого віку дітей, зміст тощо), періодичні фахові видання, творчі надбання педагогічного колективу (автор, рік, тема, анотація, фото титульної сторінки посібника), сайту ЗДО. Вивчення й

аналіз системи методичної роботи в методкабінеті ЗДО.

Тема 13. Організація роботи ЗДО з сім'ями вихованців, батьківською громадськістю та взаємодія з освітніми закладами. Вивчення системи та ефективних форм взаємодії ЗДО із сім'ями вихованців та батьківською громадськістю. Розробка практикантом конспекту інтерактивної форми роботи (майстер-клас, тренінг тощо) з батьками вихованців ЗДО.

Тема 14. Вивчення якості освітнього процесу у ЗДО. Ознайомлення з системою контролю за якістю освітнього процесу у ЗДО — відповідно до Плану роботи ЗДО на рік, Книгою контролю вихователя-методиста та ін. документів. Визначення доцільності вибору форм контролю, відповідності тематики контролю річним завданням ЗДО, результативності контролю. Участь практиканта у заходах контролю, самостійний аналіз двох форм освітньої роботи з дітьми.

III. Підсумковий етап

Оформлення звітної документації.

Звіт про проходження практики

Виступ-захист результатів практики на підсумковій конференції.

2.2. Зміст педагогічної (переддипломної) практики

Зміст педагогічної (переддипломної) практики в закладі дошкільної освіти передбачає виконання практикантом таких видів діяльності:

1. Проведення науково-дослідної роботи.
2. Проведення різних форм роботи (занять, виховних справ, ігрових дій тощо) відповідно до мети і завдань дослідно-експериментальної роботи.
3. Інноваційна діяльність: розробка інноваційних проєктів, навчально-методичних комплексів, обґрунтування нових форм, методів навчання дошкільників, моделювання інноваційних процесів тощо.
4. Апробація результатів дослідження.
5. Підсумок проходження педагогічної практики у ЗДО – захист звіту.

Примітка. Якщо метою магістерської роботи не передбачений експеримент, перелік завдань переддипломної практики розробляють керівник практики, керівник магістерської роботи, директор ЗДО спільно зі студентом, який фіксує в індивідуальному плані узгоджений перелік видів діяльності.

Практика складається з трьох етапів: ознайомлювального, основного та підсумкового.

I. Ознайомлювальний етап.

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти освітньої та науково-дослідної діяльності в закладі дошкільної освіти.

Тема 1. Особливості організації освітнього процесу в ЗДО у контексті

програми науково-дослідної роботи.

Знайомство з керівником ЗДО та базою практики.

Складання та узгодження з директором ЗДО індивідуального плану проходження практики. Проходження інструктажу з техніки безпеки.

Особливості функціонування ЗДО. Аналіз концептуальних засад, цілей, завдань, принципів функціонування дошкільної освіти в Україні. Вивчення нормативно-правової бази функціонування ЗДО. Опрацювання «Методичних рекомендацій з організації освітнього процесу в ЗДО».

Тема 2. Організація науково-дослідної діяльності в ЗДО. Ознайомлення з авторською програмою експерименту.

II. Основний етап.

Змістовий модуль 2. Інноваційна та дослідно-експериментальна робота

Тема 3. Організація експериментальної роботи. Проведення формувального етапу експерименту.

Ознайомлення з діагностичним інструментарієм дослідження.

Тема 4. Проведення різних форм роботи (занять, виховних справ, ігрових дійств тощо) відповідно до мети і завдань дослідно-експериментальної роботи.

Тема 5. Співпраця з батьками, освітніми закладами, соціальними інституціями, категоріями фахівців відповідно до мети і завдань дослідження.

Тема 6. Інноваційна діяльність в ЗДО.

Налагодження співпраці із закладами дошкільної освіти щодо впровадження інноваційних розробок.

Змістовий модуль 3. Апробація результатів дослідження.

Тема 7. Ознайомлення з результатами науково-дослідної роботи у ЗДО.

Тема 8. Апробація результатів наукового пошуку на науково-практичних конференціях різного рангу.

III. Підсумковий етап

Оформлення звітної документації. Звіт про проходження педагогічної (переддипломної) практики. Захист практики.

Рекомендована література

Базова

1. Аніщук А. М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: навчальний посібник для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с.
2. Атрощенко Т.О. Практична підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики у ЗДО, асистентської та переддипломної практик здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48743>
3. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти: навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
4. Виховання без стереотипів: посібник-помічник для фахівців і фахівчинь, які працюють із дітьми та батьками. URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/43746/file/vyhovannya_bez_stereotypiv_dlya_fahivvcziv-1-1.pdf.pdf
5. Методичні рекомендації до проведення педагогічних практик у закладах дошкільної освіти: (для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта /Педагогіка» спеціальності 012 «Дошкільна освіта») метод. посіб. /укл. Янкович О. І., Гладюк Т. В. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, 2024. 58 с. http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=255092
6. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних (магістерських) робіт зі спеціальності 012 Дошкільна освіта; уклад.: І. І. Жаркова, О. І. Янкович. Тернопіль: Вектор, 2024. 32 с.
7. «Організаційно-методична практика у ЗДО» в запитаннях та відповідях»: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / С. І. Макаренко. Маріуполь: Маріупол. держ. ун-т, 2022. 77 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3369/1/mr_org-metod_praktyka.pdf
8. Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2023. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf
9. Пономаренко Т. О. Основи управлінської культури керівників дошкільної освіти: навч.-метод. посіб. Краматорськ: ПВНЗ «Краматорський економіко-гуманітарний інститут», 2014. 277 с.
10. Чепіль М., Ревть А. Організація наукових досліджень у галузі дошкільної освіти. Дрогобич, Посвіт, 2024. 184 с.
11. Чичук А. Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками». Берегове: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, 2025. URL: <https://kme.org.ua/?dl=721303>

Допоміжна

1. Антонюк В., Бартків О. Формування дослідницький умінь у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки. *Acta Paedagogica Volyniensis*, Вип. 1, 2025. С. 16-23. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/28492/1/4587.pdf> doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.1.2>
2. Березовська Л. Педагогічна практика як засіб формування професійної компетентності майбутніх вихователів. *Перспективи та інновації науки*, 2024. № 12 (46). С. 124–136. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/17820/17878>
3. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / за ред. Г. С. Тарасенко. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 320 с.
4. Переддипломна практика в дошкільних навчальних закладах: метод. рекомендації /С. О. Пасічник. Красноград: ФОП Сирота Т.В., 2016. 32 с. https://blogbysvetlana.blogspot.com/2017/08/blog-post_29.html
5. Теоретичні та методичні засади забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку в умовах воєнного стану : монографія / Артемова Л. В., Жиріков І. А., Луценко І. О., Луценко В. О., Молочко М. В., Рейпольська О. Д., Федоренко С. В.; за заг.ред. Д. О. Рейпольської. ІваноФранківськ: НАІР, 2024. 172 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743736/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%28%D1%80%D0%B5%D0%B4.%20%D0%9E.%20%D0%A0%D0%B5%D0%B9%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%29.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Державний стандарт дошкільної освіти. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України. Від 26 листопада 2025 р. № 1557. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#Text>
3. Дошкільна освіта. Листи та накази МОН. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
5. Закон України «Про охорону дитинства» (2001). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
6. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
7. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/
8. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку /Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.

http://tvogovt.zp.ua/sites/default/files/koncepciya_osvity_ditey_rannogo_ta_doshkilnogo_viku_vid_09_07_2020.pdf

9. «Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців». Лист Міністерства освіти і науки України від 11.10.2017 року №1/9-546. URL: <http://www.kharkivosvita.net.ua/document/6400>

10. Положення про заклад дошкільної освіти (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#n15>

11. Програми розвитку дітей. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>

12. Про внесення змін до Положення про заклад дошкільної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1022 від 26 вересня 2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1022-2023-%D0%BF#Text>

13. Про застосування англійської мови в закладах дошкільної освіти. Лист МОН від 29.07.2026 № 1/16388-26. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zastosuvannia-anhliiskoi-movy-v-zakladakh-doshkilnoi-osvity>

14. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Наказ Міністерства економіки України від 21 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

15. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». Наказ Міністерства економіки України від 28 вересня 2021 р. № 620-21. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-kerivnik-direktor-zakladu-doshkilnoyi-osviti>

16. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти щодо організації інклюзивного навчання. Лист МОН України від 3 червня 2026. № 873. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-doshkilnoi-osvity-shchodo-orhanizatsii-inkliuzyvnoho-navchannia>

17. Про методичні рекомендації щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2026/2027 навчальному році. Лист Міністерства освіти і науки України від 17 серпня № 1/17680-26. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-metodychni-rekomendatsii-shchodo-orhanizatsii-diialnosti-zakladiv-doshkilnoi-osvity-u-20262027-navchalnomu-rotsi>

18. Про приведення статутів ЗДО у відповідність із новим Законом «Про дошкільну освіту. Лист МОН від 10.08.2026 № 1/17134-26. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-pryvedennia-ustanovchykh-dokumentiv-zakladiv-doshkilnoi-osvity-u-vidpovidnist-iz-zakonom-ukrainy-pro-doshkilnu-osvitu-ta-zakonodavstvom>

19. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>

20. Спільний лист Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України «Про забезпечення охорони здоров'я вихованців в закладах дошкільної освіти». URL: <https://mon.gov.ua/npa/spilnyi-lyst->

[ministerstva-osvity-i-nauky-ukrainy-ta-ministerstva-okhorony-zdorovia-ukrainy-pro-zabezpechennia-okhorony-zdorovia-vykhovantsiv-v-zakladakh-doshkilnoi-osvity](#)